

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№5-6 (2903-2904)

Вівторок,
31 березня 2015 року

Ціна договірна

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

■ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ

■ ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ

Майбутнє науки та медицини

Початкова професійна підтримка життя

До представників волонтерського загону звернулись студенти різних ВНЗ м. Харкова з проханням навчити їх основам домедичної допомоги.

стор.2

«Туберкулезу не место в нашей жизни!»

Проблема этого заболевания крайне актуальна и заслуживает особого внимания, поскольку требует комплексного подхода с решением целого ряда вопросов социального характера.

стор.7

«Не гріє сонце на чужині»

Березень – незвичайний місяць. З приходом весни ми відзначаємо День народження Т.Г. Шевченка. Походження, становище та популярність Тараса Шевченка – виняткове явище як в українській, так і у світовій літературі.

стор.8-9

25 березня на базі Харківського національного медичного університету відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з клінічної і фундаментальної медицини, стоматології та фармакології (англійською мовою).

Учасників конференції привітав проректор з наукової роботи Валерій М'ясоєдов, який зазначив, що йому дуже приємно бачити переможців I туру конкурсу в Харкові – місті, яке є центром науки та освіти. «Ваші роботи пройшли складний шлях рецензування, і сьогодні ми можемо сказати, що тут, в аудиторії, ми бачимо майбутнє нашої науки та медицини. Бажаю вам успіху та професійного натхнення для того, щоб реалізувати всі ваші наукові ідеї», – зазначив проректор.

У підсумковій науково-практичній конференції взяли участь представники 8 вищих навчальних закладів України. На заочному турі з 22 доповідей було відібрано 16, і саме їх учасники представили у вигляді презентацій.

Компетентне журі у складі викладачів вищих навчальних закладів країни розподілило місця наступним чином:

I місце – Артем Савчук (Буковинський державний медичний університет).

II місце – Мохаммед Рашид Абдулхамід, Катерина Богма (Сумський державний університет).

III місце – Анастасія Явдак (Харківський національний медичний університет).

III місце – Максим Данукало (Запорізький державний медичний університет).

III місце – Микола Ноцек (Національний медичний університет ім. О. Богомольця).

III місце – Тамара Корогод (ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»).

Усі інші учасники конкурсу були нагороджені дипломами за ораторське мистецтво, соціальну значущість роботи, кращу презентацію та оригінальність ідеї.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

НА ШЛЯХУ РОЗВИТКУ СПІВПРАЦІ
З АЗЕРБАЙДЖАНОМ

17 березня Харківський національний медичний університет відвідав Почесний консул Азербайджанської Республіки у Харкові Пан Афган Фаганович Салманов.

Пан Афган Салманов зустрівся з керівництвом університету, зокрема з першим проректором з науково-педагогічної роботи Валерієм Капустником та проректором Володимиром Марковським. Під час зустрічі Пан консул зазначив, що Харківський національний медичний університет знають і поважають в Азербайджані та вважають його одним з найпрестижніших ВНЗ в Україні. У ході візиту були обговорені питання щодо навчання студентів – громадян Азербайджану в ХНМУ, розвитку співпраці й дружніх відносин.

Перебуваючи в університеті, Пан Афган Салманов відвідав Народний музей історії, де ознайомився з історичним минулим нашого вищого навчального закладу.

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ ЗАГІН

ПОЧАТКОВА ПРОФЕСІЙНА
ПІДТРИМКА ЖИТТЯ

У Харківському національному медичному університеті за підтримки керівництва рік тому створено волонтерський загін, до представників якого звернулись студенти різних ВНЗ м. Харкова з проханням навчити їх основам домедичної допомоги.

25 березня за ініціативою координатора волонтерського руху Анастасії Рождественської, за допомогою директора Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Валерія В'юна та викладача кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії Віктора Науменко в аудиторії № 1 відбувся семінар з методології викладання основ надання першої домедичної допомоги. На занятті волонтери за-

своїли навички роботи з аудиторією та узагальнили основні моменти допомоги при невідкладних станах.

По закінченні семінару кожен волонтер отримав сертифікат інструктора-асистента викладача навчально-тренувальних програм «Початкова професійна підтримка життя».

Анастасія Піскарьова,
голова сектору медіа-простору Студентської ради

КАЛЕНДАР ЮВІЛЕЙНИХ ДАТ НА ДРУГИЙ КВАРТАЛ 2015 РОКУ

Володимир Якович Рубашкін (17.04.1875–24.06.1932) – 140 років з дня народження відомого вченого, доктора медицини, заслуженого професора Харківського медичного інституту, завідувача кафедри гістології Харківського медичного інституту (1923–1932), засновника і директора Українського протозойного інституту (1923–1932).

Іван Кіндратович Зарубін (квітень 1835–23.03.1904) – 180 років з дня народження доктора медицини, професора, декана медичного факультету Харківського університету (1870–1889), першого завідувача кафедри госпітальної хірургії медичного факультету Харківського університету (1877–1894).

Георгій Данилович Лещенко (06.05.1895–30.04.1982) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри нервових хвороб ХМІ (1942–1971).

Григорій Левович Дерман (13.05.1890–18.11.1983) – 125 років з дня народження відомого патологоанатома, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри патологічної анатомії ХМІ (1945–1971).

Ілля Ілліч Мечніков (15.05.1845–15.07.1916) – 170 років з дня народження засновника імунології, видатного біолога, ембріолога, мікробіолога, патолога, лауреата Нобелівської премії (1908), почесного академіка РАН (1916).

Іван Федорович Зеленев (19.05.1860–01.05.1918) – 155 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри шкірних та венеричних хвороб медичного факультету Харківського університету (1894–1918).

Ісаак Ілліч Файншмідт (05.06.1875–25.04.1940) – 140 років з дня народження заслуженого професора УРСР (1934), заслуженого діяча науки УРСР (1934), організатора і керівника Українського туберкульозного інституту (1922) та Українського інституту клінічної медицини (1931), завідувача кафедр туберкульозу (1923–1931) та факультетської терапії (1930–1940) Харківського медичного інституту.

Володимир Олександрович Белоусов (13.06.1895–25.05.1971) – 120 років з дня народження видатного педіатра, члена-кореспондента АМН СРСР (1957), заслуженого діяча науки УРСР (1956), заступника директора ХМІ з навчальної та наукової роботи (1946–1952), декана педіатричного факультету (1936, 1944–1946), завідувача кафедри дитячих хвороб (1938–1944) та кафедри педіатрії (1944–1965) ХМІ.

Даміан Петрович Гриньов (30.06.1880–10.10.1934) – 135 років з дня народження доктора медицини, професора, першого президента Харківської медичної академії (з липня по жовтень 1920 р.), засновника та першого завідувача кафедри мікробіології ХМІ (1922–1934).

ПРОФКОМ ІНФОРМУЄ

ОБРАНО ГОЛОВУ ПРОФСПІЛКИ
СПІВРОБІТНИКІВ

18 березня відбулася XXVII звітно-виборча профспілкорова конференція співробітників ХНМУ.

Зі звітною доповіддю виступив голова профкому університету доцент Леонід Павлович Ющенко. У своєму виступі він зупинився на захисті соціально-економічних прав працівників, як позитивний

факт відзначив, що за останні 5 років не було порушень трудового законодавства, жоден працівник не звернувся до комісії з трудових спорів. Крім того, він звернув увагу на те, що у колективному договорі зафіксовані двосторонні зобов'язання не тільки адміністрації, але й членів трудового колективу, які повинні добросовісно виконувати свої

функціональні обов'язки відповідно до укладеного договору, а також профспілкових груп, які повинні проводити відповідну виховну роботу у своїх профгрупах, спрямовану на повноцінне виконання своєї роботи, дотримання трудової дисципліни та правил внутрішнього трудового розпорядку. Надали Леонід Павлович розповів про роботу комісії з охорони праці, фізкультурну і спортивну роботу, культурно-масову тощо.

Про роботу комісії із захисту соціально-економічних прав працівників доповів її голова професор В.В. Мінухін. Щодо діяльності у своїх первинних профспілкових організаціях розповіли профорги НПМЦ та НДІ ГП та ПЗ ХНМУ. Із критичними зауваженнями виступив проректор з навчально-виховної роботи професор І.В. Летік та ін.

У роботі конференції взяла участь голова Харківської обласної організації профспілки робітників охорони здоров'я України Альона Благовещенська. У своєму виступі вона наголосила на важливості соціально-економічного захисту працівників медичних закладів, розповіла про роботу спілки як добровільної неприбуткової громадської організації, а також відповіла на запитання делегатів. Наприкінці Альона Вікторівна побажала обраному профкому та його голові плідної праці на благо трудового колективу університету та вручила Почесні грамоти.

Учасники конференції університету оцінили роботу ППО як «задовільну», затвердили проект постанови та обрали склад на наступні 5 років. Головою профспілки одноголосно було переобрано Леоніда Ющенка.

Наталія Гасва, заступник голови комісії із соціального страхування Профспілки ХНМУ

ОБРАНО СТУДЕНТСЬКИХ
ЛІДЕРІВ

25 лютого відбулась чергова звітно-виборча конференція Первинної профспілкової організації студентів, аспірантів, докторантів та клінічних ординаторів ХНМУ.

На порядку денному було розглянуто багато питань, передусім перевибори голови та членів Профспілкової організації. На початку конференції заслухали звітну доповідь Олександра Шапаренка про діяльність профспілкової організації за період з лютого 2013 по лютий 2015. Роботу комітету визнали задовільною. Також були заслухані доповіді та звіти про роботу комісії студентських рад гуртожитків та інших структурних одиниць організації.

На конференцію були запрошені проректор з навчально-педагогічної роботи Іван Летік, декани факультетів та їх заступники. На заході виступила голова інформаційно-організаційного напрямку роботи обласного профспілкового комітету працівників охорони здоров'я Інна Бугенко та голова земляцтва Higerii Ime-Obong Etukudo.

Головою Профспілки на наступні 5 років одноголосно був обраний Олександр Шапаренко. Для забезпечення ефективної роботи організації склад Профспілкового комітету було розширено. До нього увійшли: Майорова Маргарита, Горбунова Альона, Івашенко Роман, Лапченко Марина, Глазунова Ольга, Кислов Олександр, Лучко Микита, Мьякіна Ксенія, Базалеєва Аліна, Адамський Марк, Тихонова Ольга, Степанов Олег, Потабенко Богдан, Зікрач Валерій, Євтушенко Вадим, Писаренко Геннадій, Осташев Іван, Канішев Олександр, Гайнутдинова Анна, Карамян Артур, Медяник Наталія, Татарко Жанна, Семенов Юлія, Степика Єгор, Харитоненко Марія, Кобець Олександр, Ткаченко Даша, Гранкіна Аліна, Семенюк Марія, Писаренко Олександр, Дяченко Андрій, Коваль Андрій, Ліха Вікторія.

Маргарита Майорова, заступник голови Профспілки студентів

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ ТА УЧАСНИКІВ ТВОРЧИХ КОНКУРСІВ!

За ініціативою Обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я у рамках Гранд-проекту «Овація» з 23 лютого по 1 березня в Харківському будинку вчених проходив обласний галузевий конкурс образотворчого мистецтва «Поезія мольберту – 2015».

У виставці взяли участь члени трудового колективу ХНМУ, а саме: професори Володимир Коробчанський, Сергій Масловський, Вячеслав Давиденко, Оксана Наконечна, доценти Олена Палій, Лариса Лук'янова, асистенти Тетяна Кочарова та Олена Луценко, юристконсульт Олена Зінов'єва, бухгалтер Олександра Яковлева та охоронець Роман Булгаков. Члени журі конкурсу

відзначили другим місцем роботу доцента кафедри терапевтич-

ної стоматології Олени Палій. Лауреатами конкурсу також стали Володимир Коробчанський, Сергій Масловський, Вячеслав Давиденко, Олена Зінов'єва і Олександра Яковлева. Відвідувачі виставки отримали позитивні емоції та естетичне задоволення.

27 лютого в Домі вчених серед членів профспілки працівників охорони здоров'я Харківської області відбувся поетичний конкурс «Симфонія душі» з метою підтримки поетичної творчості авторів-аматорів. Наш університет гідно представляли професор Сергій Коваль, доцент кафедри неврології №2 Наталія Некрасова, бухгалтер Олександра Яковлева та викладач кафедри іноземних мов Катерина Шерстова.

Т.В. Поліщук, голова комісії з культурно-масової роботи профкому

ДО ЮВІЛЕЮ КАФЕДРИ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

85 РОКІВ НА ВАРТІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ

Минуло 85 років з початку історії кафедри епідеміології Харківського національного медичного університету. Кафедра є однією з найстаріших не тільки в Україні, а й у світі. Вона була створена в 1930 р. вченим зі світовим ім'ям, дійсним членом АМН СРСР, заслуженим діячем науки СРСР професором М.М. Соловйовим, учнем патріарха української та всесвітньої епідеміологічної школи академіка АМН України професора Д.К. Заболотного.

Створення самостійної кафедри епідеміології в Харківському медичному інституті забезпечило якісну підготовку досвідчених та обізнаних кадрів для системи охорони здоров'я, а також сприяло формуванню наукової школи академіка М.М. Соловйова.

У роки війни (1941–1944 рр.) кафедра була евакуйована в м. Оренбург, де співробітники забезпечували підготовку лікарів-епідеміологів.

На початку 1960-х років кафедра вперше в Україні почала працювати над вирішенням

важливої науково-практичної проблеми впливу окремих факторів зовнішнього середовища на формування і збереження активного штучного імунітету проти дифтерії.

З 1969 по 1991 р. кафедру епідеміології очолював учень М.М. Соловйова – доктор медичних наук, професор В.Д. Черненко, який з 1965 по 1975 р. був деканом санітарно-гігієнічного факультету, а з 1975 по 1985 р. обіймав посаду ректора Харківського медичного інституту. З 1991 по 2010 р. кафедрою керував професор О.М. Карабан.

За цей час були захищені шість кандидатських та дві докторські дисертації.

У вересні 2011 р. завідувачем кафедри була обрана доктор медичних наук Т.О. Чумаченко. Під її керівництвом почали виконувати науково-дослідну роботу: дослідження з вивчення впливу різноманітних факторів на штучний імунітет. Зараз наукова проблематика

значно поширилась: на кафедрі вивчаються питання впливу соціальних і природних факторів на захворюваність населення, удосконалення епідеміологічної діагностики з використанням інформаційних технологій, удосконалення епідеміологічного нагляду за соціально небезпечними та іншими актуальними хворобами, приділяється увага розробці математичних моделей епідемічного процесу інфекції, розроблені імітаційні моделі дифтерії, кору, вірусного гепатиту В.

Кафедра тісно співпрацює з лікарями закладів охорони здоров'я, надає консультаційну допомогу, вирішує нагальні проблеми та підтримує міжнародні наукові зв'язки. Вона є однією з провідних наукових установ з питань епідеміологічного нагляду, центром підготовки кадрів для санітарно-епідеміологічної служби країни. За роки існування підготовлено більше 15 докторів і 67 кандидатів медичних наук.

Сьогодні колектив кафедри епідеміології відзначає 210-у річницю Харківського національного медичного університету та 85-у річницю зі дня заснування кафедри епідеміології з почуттям великої гордості за свій університет, свою кафедру, своїх вчителів. Ми і в подальшому будемо дбайливо зберігати кафедральні традиції, розвивати теорію і практику епідеміологічної науки, стояти на варті здоров'я населення.

Я.В. Акоюн, П.С. Холоша

Эпонимы в анатомии человека

Из книги «Эпонимы в анатомии человека»
под ред. проф. **Н.А. Волошина**

Recessus pharyngeus – карман Розенмюллера

Йоганн Христиан Розенмюллер (Johann Christian Rosenmuller) (1771–1820) – німецький анатом і хірург. Был прозектором анатомического института, а затем профессором анатомии и хирургии в Лейпциге.

Ductus pancreaticus accessorius – проток Санторини

Джованни Санторини (Giovanni Domenico Santorini) (1681–1737) – італійський анатом. Занимався медициною в Болоньї, Падуї і Пизі. Одним із його преподавателей был Марчелло Мальпиги. Интенсивно занимался описательной анатомией человека, детально описал многие сложные особенности человеческого тела.

ЗІ СПОГАДІВ

КАФЕДРА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ
XX СТОЛІТТЯ

Моє знайомство з кафедрою епідеміології Харківського медичного інституту та її згуртованим колективом відбулося в 1969 р., коли я був зарахований рентгенлаборантом. На відміну від деяких кафедр санітарно-гігієнічного факультету, на якому я навчався, на цій кафедрі використовувалися посібники і методичні розробки на кожне практичне заняття, і студенти

мали змогу по-вноцінно підготуватись до наступного практичного заняття, а черговий викладач – допомогти в засвоєнні матеріалу, адже в ті часи підруч-

ників не вистачало і матеріал у них був застарілий...

У цей святковий день я з великою вдячністю пригадую співробітників кафедри тих років: професорів М.М. Соловйова, В.Д. Черненко, доцентів С.І. Скибу, В.М. Жидовцева, О.І. Гончарова, асистентів Н.І. Алексееву, С.М. Рундіну, які навчали студентів і допомагали мені в організації і проведенні навчального процесу, пізнанні основ науково-дослідної роботи; старшого лаборанта А.Е. Грибанову, лаборантів Н.М. Антонову і Т.П. Лях, робітницю віварію Є.М. Чистюхіну, які бездоганно забезпечували навчальний і науковий процес, що в ті далекі часи відбувався на кафедрі.

Нинішньому колективу, очолюваному професором Т.О. Чумаченко, бажаю успіхів у повсякденній роботі та зберігати кафедральні традиції, які склалися за часів, коли кафедрою керував незабутній М.М. Соловйов.

Г.І. Падалка, доцент (1969–2010 г.), уривок зі статті

...Атмосфера на кафедре всегда была творческая, мы соревновались между собой. Работаем 2–3 часа, а потом собираемся и обсуждаем свои наработки. Это было самое интересное творчество в нашем научном росте. На 3-м году учебы овладевали педагогическим процессом: посещали лекции и занятия преподавателей и сами вели уроки... У нас на кафедре был очень дружный, высококвалифицированный педагогический коллектив: М.Н. Соловьев, доценты В.Д. Черненко, В.М. Жидовцев, С.И. Скиба, О.М. Карабан, ассистенты И.И. Ключев и Н.И. Алексеева. Часто проводились методические заседания, научные конференции, на которых докладывали результаты научных исследований. Задавали друг другу вопросы, объективно оценивали работу, подсказывали друг другу возможные варианты

выполнения работ, внедрение их в практику... Мы всегда гордились тем, что являемся учениками академика Соловьева. Часто он беседовал с каждым ин-

дивидуально, вел методические советы и научные конференции. Был одинаково терпим и к преподавателям, и к обслуживающему персоналу... Для всех сотрудников кафедра всегда была родным домом: здесь прошла вся трудовая деятельность, работа со студентами, которая доставляла большое удовлетворение. Я всегда считала честью работать в таком престижном высшем учебном заведении, как Харьковский медицинский институт, и воспитывать будущих докторов...

С.Н. Рундина, ассистент (1962–1995г.), отрывок из статьи

ЮВІЛЕЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СЛАВЕТНІ ТРАДИЦІЇ НАЙСТАРІШОЇ НЕВРОЛОГІЧНОЇ ШКОЛИ

3–4 березня на базі Харківського національного медичного університету відбулася Всеукраїнська конференція молодих учених та студентів «Неврологічні порушення в осіб молодого віку», присвячена 130-річчю кафедри неврології № 1.

Конференцію відкрив проректор з наукової роботи ХНМУ професор В. М'ясоєдов, який привітав присутніх з ювілеєм кафедри.

Під час роботи провідними науковцями – професорами І.А. Григоровою, Є.Г. Дубенком, Н.П. Волошиною, А.Є. Дубенко, В.О. Яворською, Т.С. Міщенко, О.Л. ТОВАЖНЯНСЬКОЮ, В.О. Малаховим, В.А. Гриб були прочитані лекції та відбулися майстер-класи професорів О.Г. Морозової та О.А. Ярошевського. Також з доповідями виступили молоді вчені та студенти.

Викладання предмету «Нервові і душевні хвороби» на медичному факультеті Харківського університету розпочалося з 1805 р. на кафедрі приватної патології

й терапії та тривало до 1884 р. Одним із перших видатних учених у цій галузі був професор П.О. Бутковський. Самостійну кафедру клінічного вчення нервових і душевних хвороб на медичному факультеті Харківського університету засновано у 1884 р. Ця кафедра є однією із найстаріших у світі (після Москви та Парижу), її першим завідувачем був професор П.І. Ковалевський, також кафедру очолювали К.І. Платонов, А.М. Грінштейн, Д.М. Залкан, Є.К. Євзерова.

З 1944 до 1971 р. завідувачем кафедри був видатний невролог Г.Д. Лещенко, який одним з перших описав клініку уражень лімбіко-ретикулярного комплексу. Під його керівництвом вивчалися інфекційні захворювання нервової системи, неспецифічних систем головного мозку, судинні захворювання нервової системи, соматоневрології.

З 1971 до 2002 р. кафедрою нервових хвороб медичного університету керував заслужений діяч науки України, лауреат Державної премії, академік АНБШ, доктор медичних наук, професор Євген Григорович Дубенко. Під його керівництвом колектив кафедри став піонером у вивченні ранньої судинної патології мозку.

З 1991 року згідно з наказом МОЗ України кафедра нервових хвороб Харківського державного медичного університету стає опорною, тобто головною серед усіх неврологічних кафедр медичних ВНЗ України.

На кафедрі працювали особистості, які підвищували авторитет української неврологічної школи, набули широкого визнання як в Україні, так і в багатьох країнах світу. Це професори П.В. Волошин, В.О. Яворська, Н.П. Волошина, О.Г. Морозова.

З 2002 року кафедру очолює заслужений діяч науки і техніки України, академік УАН, професор Ірина Анатоліївна Григорова. І.А. Григорова розробила принципово нові патогенетично обґрунтовані підходи діагностики, профілактики й лікування хворих на ішемічний інсульт. Її наукові досягнення стосуються вивчення різних аспектів неврології – інсульту, епілепсії, черепно-мозкової травми, а також хронічних цереброваскулярних розладів, тосико-дисметаболическої енцефалопатії, нейроендокринології, розсіяного склерозу.

На сучасному етапі професорсько-викладацький склад кафедри виконує великий об'єм лікувально-консультативної роботи, впроваджує розроблені на кафедрі нові методи діагностики та лікування в практику охорони здоров'я. Викладачі кафедри забезпечують консультацію хворих усіх районів Харківщини та різних регіонів України, а також здійснюють консультативну допомогу пацієнтів з надання невідкладної допомоги. Науковці кафедри щотижня проводять клінічні розбори хворих та реферативні семінари в неврологічному відділенні, регулярно консультують хворих з лікарями поліклініки клінічної бази КЗОЗ «ОКЛ-ЦЕМД та МК».

Таким чином, творчий колектив кафедри є основою великого лікувально-діагностичного центру Харківщини, який відрізняється сучасним діагностичним обладнанням і в лікувальній роботі застосовує найостанніші дослідження неврологічної науки. Славетні традиції найстарішої неврологічної школи продовжуються і сьогодні.

Колектив кафедри має багато планів щодо подальшого розвитку української неврологічної науки.

Колектив кафедри неврології № 1

АЛЬМА МАТЕР – 210

Бібліотека ХМІ у 40–50-і роки ХХ століття

Бібліотека у 40-і рр. (воєнні та післявоєнні). Тимчасова окупація Харкова завдала бібліотеці інституту великих втрат. При евакуації до міста Чкалов частина бібліотеки була вивезена, але основні фонди залишилися в гістологічному корпусі, який пізніше згорів. Загинули всі книги, каталоги, обладнання. Незначну частину фонду наукової та навчальної бібліотек вдалося зберегти завдяки самовідданості співробітників бібліотеки ХМІ та Української державної медичної бібліотеки – УДМБ (нині Харківська наукова медична бібліотека).

Під керівництвом **Марії Євнівни Френкель** здійснювалась величезна робота з відновлення бібліотеки після Великої Вітчизняної війни. Її робота була швидко налагоджена. У післявоєнні роки наукова і навчальна бібліотеки були об'єднані під одним керівництвом.

Вже у 1943/44 навчальному році бібліотека, розташована у тимчасовому приміщенні, забезпечувала викладачів та студентів необхідною літературою. Її штат у 1943 році складав 5 осіб.

З 1944 р. бібліотека знову отримувала платний диференційований обов'язковий примірник медичної літератури. Здійснювався обмін і комплектування фонду. У 1943–1945 рр. медичні періодичні видання отримували централізовано через УДМБ. Штат бібліотеки у 1945 р. складав 11 осіб. Навесні 1945 р. бібліотека вже отримала нову літературу. На 01.01.1946 фонд складав понад 200 тис. примірників, серед яких навчальна література становила близько 125 тис., наукова – 75 тис. У 1947–1950 рр. було здійснено інвентаризацію фонду, тривала робота з організації каталогів. Суттєву допомогу в переміщенні та розстановці фонду надавав студентський читацький актив.

Бібліотека у 50-х роках. З 1 вересня 1951 до 1954 р. бібліотеку очолював випускник ХМІ 1951 р. **Віктор Олексійович Терьошкін**, асистент кафедри історії медицини ХМІ, який пройшов Велику Вітчизняну війну як командир евакуаційного відділення медсанбату 216-ї стрілецької дивізії та був нагороджений за забезпечення евакуації поранених під час бойових операцій багатьма відзнаками, серед яких ордени Вітчизняної Війни ІІ ст. та Червоної Зірки.

У 1951/52 навчальному році проведено велику роботу щодо обладнання книгосховища у приміщенні цокольного поверху головного корпусу ХМІ; розміщено іноземну літературу та обмінний фонд; триває робота з розміщення книг та журналів.

Фонд у 1953/54 навчальному році складав майже 161 тис. примірників, обслуговувалося 6560 читачів, яким видавалося понад 260 тис. примірників, відвідуваність складала майже 167,5 тис., працювало 4 читальні зали.

У 1954–1959 рр. бібліотеку очолювала **Марія Костянтинівна Федорова**, бібліотекар з великим стажем та досвідом роботи. У 50-і роки вперше проводилися заняття з аспірантами і клінічними ординаторами з основ бібліографічних знань. Були організовані літературні виставки. В 1957 р. в читальному залі студентського гуртожитку вперше проведена читацька конференція, присвячена роботі бібліотеки. Створено топографічний каталог, алфавітний каталог журнальних статей.

І.В. Киричок, директор наукової бібліотеки ХНМУ

ШАНУЄМО КОМПОЗИТОРА

ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
МИХАЙЛА ВЕРБИЦЬКОГО
СТУДЕНТИ ВИКОНАЛИ
ДЕРЖАВНИЙ ГІМН

4 березня 2015 року виповнилося 200 років з Дня народження Михайла Вербицького – священика та композитора, відомого широкому загалу музикою на вірші Павла Чубинського, що в 1992 році було офіційно обрано Верховною Радою як Національний гімн України.

Студенти 2-го курсу II медичного факультету під керівництвом представників студентського самоврядування факультету першу лекцію розпочали з виконання державного гімну.

З великою шаную до головної державної пісні вони виконали Національний гімн України в пам'ять про визначного композитора та на знак єдності в такий непростий для нашої країни час.

Дарія Молчанюк

ШАНУЄМО Й ПАМ'ЯТАЄМО!

«НІХТО НЕ ЗАБУТИЙ,
НІЩО НЕ ЗАБУТО!»

19 березня представники Студентського самоврядування ХНМУ спільно з кафедрою суспільних наук провели акцію зі вшанування пам'яті радянських і чехословацьких воїнів, а також персоналу Харківського військового шпиталю, які трагічно загинули в березні 1943 року під час першого визволення Харкова.

На жаль, наші війська тоді не змогли втримати місто і близько 1000 поранених бійців, яких не встигли евакуювати, були розстріляні або спалені живцем есесівцями дивізії «Дас Райх». Саме ця жахлива подія стала причиною проведення першого в історії людства судового процесу над військовими злочинцями, який відбувся у Харкові восени 1943 року вже після його остаточного визволення.

Шануймо пам'ять героїв, що віддали своє життя за визволення Батьківщини!

НАША ДОПОМОГА

Коли в Україні така складна ситуація, необхідна будь-яка підтримка. Не залишилися байдужими студенти нашого університету.

Студенти II медичного факультету на базі кафедри загальної хірургії №2 (МКБЛ № 18) масово взяли участь у здачі донорської крові заради допомоги бійцям та військовослужбовцям АТО.

«Ми віримо у незламність Вашого духу, у Ваш героїзм! Повертайтеся живими!»

ПРАЦЮЮТЬ ВОЛОНТЕРИ

«АДСКИЙ АЭРОПОРТ»

З 26 лютого по 3 березня у палаці студентів НУ «Юридична академія ім. Ярослава Мудрого» відбулася виставка фотографій Сергія Лойки «Адский Аэропорт».

Протягом тижня студентки III медичного факультету Дар'я Кузнецова, Лідія Мамасуєва та Євгенія Краснощочкова здійснювали волонтерську підтримку заходу. Дівчата працювали гідами по сторінках історії боїв у донецькому аеропорті. Схвальні відгуки на роботу наших «екскурсоводів» з'являлись у всесвітній мережі майже щодня, а деякі відвідувачі повертались по декілька разів, аби ще раз послухати історії фотографій, що розповідали наші студентки.

Інформацію надано сектором медіа-простору Студентської ради

ВІТАЄМО!

СПІВРОБІТНИКАМИ
ХНМУ ОДЕРЖАНО
ПАТЕНТИ НА ТАКІ
ВИНАХОДИ ТА
КОРИСНІ МОДЕЛІ:

Патенти

1. Спосіб прогнозування розвитку серцево-судинних ускладнень у хворих на гіпертонічну хворобу з ожирінням та порушенням толерантності до глюкози. Автори: **О.Я. Бабак, Л.М. Грозна, В.І. Молодан, К.О. Просолєнко, Н.М. Железнякова, К.А. Лапшина, Н.В. Ярмиш.**

2. Спосіб лікування хворих з піопневмотораксом. Автори: **В.В. Бойко, Д.Е. Лопатенко.**

Спосіб діагностики прогресування силікозу від I до II стадії у хворих з ішемічною хворобою серця. Автори: **В.А. Капустник, В.М. Братусь.**

3. Спосіб моделювання гострого перитоніту. Автори: **О.Ю. Косілова, В.В. Мінухін, Л.С. Габишева, Н.І. Коваленко, В.Л. Ткаченко**

4. Спосіб лікування аденокарциноми. Автори: **В.М. Лісовий, Ю.О. Віннік, О.В. Циганков, М.В. Красносельський, А.В. Дробот, Мохаммад Ахмад Дж. Мсаллам, Н.М. Отченаш, В.Ю. Балаклицька.**

5. Спосіб визначення ендотеліальної дисфункції у хворих з гіпертонічною хворобою, асоційованою з ожирінням. Автори: **Д.В. Молодан, О.Я. Бабак.**

6. Спосіб лікування плацентарної інвазії. Автори: **Ю.С. Парашук, О.І. Каліновська, Р.А. Сафонов.**

7. Спосіб діагностики гемодинамічно значущої відкритої артеріальної протоки у недоношених новонароджених, які знаходяться на штучній вентиляції легень з FiO₂ 40 % і більше. Автори: **Г.С. Сенаторова, А.Д. Бойченко, М.О. Гончарь, І.Ю. Кондратова.**

8. Спосіб діагностики синдрому затримки росту плода у вагітних з плацентарною дисфункцією. Автори: **М.О. Щербина, М.В. Макаренко.**

Авторські свідоцтва

1. Спосіб визначення суїцидального ризику у хворих на депресивний розлад (опитувальник – додаток до історії хвороби). Автори: **Г.М. Кожина, В.І. Коростій, К.О. Зеленська.**

2. Спосіб оцінки самосвідомості смерті як фактора антисуїцидального бар'єра у хворих на депресивний розлад (опитувальник – додаток до історії хвороби). Автори: **Г.М. Кожина, В.І. Коростій, К.О. Зеленська.**

Т.Г. Євтушенко,
керівник служби

інтелектуальної власності ХНМУ

АКТУАЛЬНО

«ТУБЕРКУЛЕЗУ НЕ МЕСТО
В НАШЕЙ ЖИЗНИ!»

Туберкулез представляет серьезную угрозу здоровью населения во всем мире. Проблема этого заболевания крайне актуальна и заслуживает особого внимания, поскольку требует комплексного подхода с решением целого ряда вопросов социального характера. Уровень заболеваемости напрямую зависит от жилищных условий, условий труда на производстве, от материального достатка населения, материально-технического состояния организаций здравоохранения, от соблюдения каждым, без исключения, здорового образа жизни.

По инициативе ВОЗ ежегодно 24 марта проводится Всемирный день борьбы с туберкулезом.

Каждый должен знать, что раннее выявление заболевания – залог успешного лечения. Для этого существует система ме-

досмотров населения. Напомним, что основные методы ранней диагностики – это флюорография грудной клетки у населения в возрастной группе от 15 лет, а также постановка внутрикожной пробы Манту (туберкулинодиагностика)

у детей. Не следует пренебрегать этими мероприятиями, поскольку они нужны в первую очередь для личной безопасности. Никто не застрахован от туберкулеза.

Студенты и преподаватели Харьковского национального медицинского университета не остались безразличны к такой важной медицинской и социальной проблеме, поэтому приняли активное участие в ряде акций, посвященных Дню борьбы с туберкулезом, которые проходили с 9 по 20 марта. Все желающие приняли участие в конкурсе плакатов, изображающих глобальность и масштабность болезни.

Под руководством координатора сектора гражданского питания Студенческого совета ХНМУ Анастасии Рождественской

студенты I и II курса всех факультетов прослушали лекции о данном заболевании. Они усвоили основные понятия и, главное, узнали, как свести к минимуму риск заражения и обезопасить себя. Интересно и доступно рассказали об этом члены Студенческого самоуправления ХНМУ: Ирина Сальник, Евгений Ковальковский, Руслан Курбанов, Марина Шкильнюк, Екатерина Бортник, Владислава Верещковская, Виктория Котелевская, Олеся Зайцева, Елена Бушева, Анастасия Абрикосова, Мариам Огинская и Алексей Дядичев.

После кратких лекций все желающие могли пожертвовать небольшую сумму в специальный ящик. На все средства, собранные в рамках акций, будут приобретены и переданы в детское отделение областного противотуберкулезного диспансера №1 пленки для рентгенологической диагностики туберкулеза. Не остались равнодушными и активно участвовали студенты всех курсов и факультетов, и общими усилиями удалось собрать около 4 000 грн.

В этом году проходит второй по счету цикл акций по борьбе с туберкулезом, таким образом члены Координационного совета студенческого самоуправления при помощи заведующей кафедрой фтизиатрии и пульмонологии Ольги Станиславовны Шевченко напоминают о необходимости объединения всевозможных усилий для того, чтобы туберкулезу действительно не было места в нашей жизни.

Алина Лунина, глава сектора медиа-пространства I медицинского факультета,
Екатерина Питомец, координатор сектора медиа-пространства I медицинского факультета

ХАРЬКОВСКАЯ ВЫСШАЯ МЕДИЦИНСКАЯ
ШКОЛА В ВОСПОМИНАНИЯХ ПРОФЕССОРОВ
И ВЫПУСКНИКОВ

ВРАЧ УНИВЕРСАЛЬНОЙ ЭРУДИЦИИ

Благодарю судьбу за то, что мне посчастливилось учиться у большого ученого, блестящего врача, прирожденного педагога и подлинного интеллигента – академика Любови Трофимовны Малой, которая была не только выдающимся терапевтом, но, прежде всего, врачом универсальной эрудиции в общей терапии.

Когда я начал учиться у Любови Трофимовны, ей было почти 50, и она была на пике своей научной зрелости и педагогической мудрости. Свою увлеченность работой, профессиональную культуру, педагогическую честность Любовь Трофимовна умела привить ученикам. На всю жизнь остались в памяти ее клинические разборы сложных больных, логичная и убедительная постановка диагноза, строго аргументированное назначение методов и средств лечения. И сколько на ее клинических обходах мне открывалось тончайших нюансов, штрихов, которые в корне меняли диагноз!

Работая в госпитальной терапевтической клинике под руководством Л.Т. Малой на протяжении более чем 30 лет, я не переставал удивляться широте научного кругозора и мудрости этого талантливого человека. Стремиться быть первой во всем – таким было ее жизненное кредо. «Кто хочет – ищет возможности, кто не хочет – ищет причины». Это высказывание Авраама Линкольна она часто цитировала своим ученикам.

Любовь Трофимовна придавала значение всему, начиная с внешнего вида врача, до работы над историей болезни, выразительности и точности описания течения болезни. Но прежде всего она прививала ученикам любовь к научной работе, старалась, чтобы ее аспиранты и наиболее способные студенты провели какое-то время в лучших клиниках страны, посещая лекции и семинары крупных ученых, общаясь с ученой молодежью, поработали в лучшей библиотеке страны.

Она была Учителем – требовательным, взыскательным, строгим и никогда не была нянькой. Предлагая научную разработку сотруднику, Любовь Трофимовна высказывала, но не навязывала своих мыслей, давая возможность самостоятельно изучить литературу и составить план работы, который в дальнейшем тщательно корректировала.

Л.Т. Малая считала, что со студентами нужно говорить просто, доходчиво, показывать методы обследования у постели больного, и личным примером учила нас. Это было во всем: на обходах, разборах больных, конгрессах, конференциях. Она не терпела невнимания к больному, опозданий на работу, сама приходила в клинику раньше всех. Рабочий день начинала с обязательного утреннего обхода в отделении реанимации, смотрела вновь поступивших и тяжелых пациентов, одним своим видом успокаивающе действовала на больного.

Своего учителя – Соломона Яковлевича Штейнберга – Любовь Трофимовна обожала и говорила: «Он был строг, талантлив и в высшей степени доброжелателен. Он вылепил из меня не только врача, но и человека».

Круг интересов академика Л.Т. Малой был очень широк. Любовь Трофимовна очень любила классическую музыку, живопись и хорошо разбиралась в них. Ее общение с сотрудниками и учениками никогда не ограничивалось чисто профессиональными вопросами. Она приучала нас к высокой, нравственной литературе, водила на концерты, выставки, премьеры и закрытые показы лучших кинофильмов, любила прогулки по городу, причем во время таких прогулок могли обсуждаться серьезные научные проблемы. Очень хорошо знала классическую литературу. Ей нравились соны Шекспира. Часто их цитировала, всегда к месту.

Я на всю жизнь усвоил уроки Любови Трофимовны, воспринял ее стиль взыскательности и требовательности в работе, прежде всего к себе, а затем и ко всем сотрудникам! Мое профессиональное становление – это ее заслуга. Она осталась для меня главным учителем на всю жизнь. И если я чувствовал себя уверенно и спокойно даже в самой трудной врачебной ситуации, то только потому, что прошел надежную школу Любови Трофимовны Малой.

М.И. Кожин

СТУДЕНТИ ХНМУ ВІДЗНАЧИЛИ 201-У РІЧНИЦЮ ВІД ДНЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ

палко закликав: «Свою Україну любіть, любіть її...». Він жив і творив в ім'я України, яку хотів бачити незалежною та рівноправною в колі вільних народів. Тому так довірчо-потаємно звучали його звернення:

«Та не однаково мені,
Як Україну злії люде
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять».

Якщо її діти, українці, не дбатимуть про неї, то хто збудує в Україні справжнє людське суспільство? Без вільної України, сильної єдністю та працею її синів та дочок, не буде добра ні нам, ні нащадкам нашим. Такий заповіт великого пророка землі української – Тараса Шевченка, підкріплений усім його життям.

Кобзаря: у неймовірну поезію та неперевершені картини майстра. Розпочали подорож з інсценування діалогу маленького Тараса зі своєю матінкою. Далі кожен учасник Шевченківських читань прочитав свій улюблений вірш Великого поета, деякі під музичний супровід. Несподіванкою для всіх запрошених став вірш «Мені однаково», прочитаний грузинською мовою.

На урочистому заході була виконана українська народна пісня «Бандуристе, орле сизий», написана на слова Великого Кобзаря. Наприкінці декан факультету Максим Хаустов вручив кожному учаснику Шевченківських читань почесну грамоту.

Студенти поринули у творчість великого Кобзаря, розповіли про те, що Шевченко оспівував козацьку славу. Це було нагадуванням українцям: «що ми? чий сини? яких батьків? ким, за що закуті?». Як же пробудити в українців почуття власної людської та національної гідності, як повернути їм розум і віру у власну силу? Тарас Шевченко

ВІТАЄМО З ПЕРЕМОГОЮ У КОНКУРСІ

4 березня в Харківській гуманітарно-педагогічній академії відбулося урочисте нагородження переможців обласних етапів XV Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика та V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка.

Серед переможців і наша студентка I курсу II медичного факультету Олександра Шаропова, яка посіла 2-е місце в V Міжнародному мовно-літературному конкурсі ім. Тараса Шевченка.

ТВОРЧІСТЬ СТУДЕНТІВ

«СОН»

Лиш тільки я заплющив очі
Та сниться мені дивний сон,
Як в очереті серед ночі
Милується зірками хлопець за вікном...

Ось я тихесенько підходжу,
Розмову починаю з ним...
І так до ранку просиділи,
Я ще ніколи так не розмовляв ні з ким...

Розповідав мені він про минулі,
Тяжкі й суворі свої літа...
Про те, як рабства він позбувся,
Про те, як дівчину одну кохав...

Як він за батьківщиною сумує,
За прохолодним та легеньким вітерцем,
Який тихесенько з твоїм волоссям грає...
За полотном своїм та олівцем...

Як він уперше ще навчився малювати,
Вірші писати, риму правильну знайти...
І дорогих людей понад усе на світі цінувати...
Та все ж дитинство не легке ще встиг пройти...

Піднявся він з землі, до мене озирнувся,
І я нарешті того хлопчину упізнав,
І він сказав мені тихенько: «Не хвилюйся...»
Та у степи свої й лани пошкандибав...

Як зараз згадую цей дивний, незабутній сон,
Цього приємного хлопчину, котрий сидів там
за вікном...

То був духовний батько наш –
Тарас Григорович Шевченко
Який і досі там милується зірками
над Дніпром...

Сергій Лисицький, II медфакультету

НАРОДЖЕННЯ ВЕЛИКОГО СИНА УКРАЇНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ВІН НАЛЕЖИТЬ
УСЬОМУ ЛЮДСТВУ

Творчу спадщину Тараса Григоровича Шевченка неможливо втиснути у вузькі рамки культури одного народу. Вона, як і творчість інших видатних представників людства – Омара Хайяма, Вільяма Шекспіра, Олександра Пушкіна та багатьох інших митців, належить усьому світові. Саме тому 2014 та 2015 роки були визнані ЮНЕСКО роками Шевченка у світі.

Наукова бібліотека ХНМУ продовжує цикл заходів, присвячених двохсотріччю ювілею видатного українського поета та художника Т.Г. Шевченка, розпочатий ще у минулому році. Із літературною та мистецькою спадщиною талановитого українця ознайомилися не тільки ві-

тчизняні, а й іноземні студенти: обзори із презентаціями проводилися як українською, так і англійською мовами. Ось і у березні 2015 року в читальному залі наукової літератури відбулися зустрічі-портрети «Зображення людини у живописі Т.Г. Шевченка» із презентаціями та оглядами літератури для іноземних студентів, які здобувають освіту російською мовою. Студентам також було запропоновано розгорнути книжкову виставку «Кризь віки з любов'ю до тебе, Кобзарю!», що постійно діє на абонементі художньої літератури. Щирий інтерес, який вони виявили під час заходів, підтвердив загальнолюдську значущість постаті Т.Г. Шевченка. Ми впевнені, що ці зустрічі збагатили знання іноземних студентів про культуру нашої країни, залучивши до кращих зразків світової літератури. Бібліотека і надалі проводитиме подібні заходи.

Наукова бібліотека висловлює вдячність співробітникам кафедри української мови, основ психології та педагогіки за тісну співпрацю в організації цих заходів.

В.М. Серпухова,
завідувач відділу обслуговування науковою літературою Наукової бібліотеки

«НЕ ГРІЄ СОНЦЕ НА ЧУЖИНІ»

Березень – незвичайний місяць. З приходом весни ми відзначаємо День народження Т.Г. Шевченка. Походження, становище та популярність Тараса Шевченка – виняткове явище як в українській, так і у світовій літературі. Творчість письменника багатогранна, як і його талант. У цьому ми ще раз переконалися, коли вирішили провести на практичному занятті з української мови читання творів Шевченка. Кожен студент IV медичної групи підготував і декламував свій улюблений вірш або уривок з поем Кобзаря. Слухачами були студенти VI групи, які потім поділилися своїми враженнями.

Сьогодні ми слухали Шевченка, його талановиті вірші: патріотичні, про кохання, весну, Україну... Особливо сподобався вірш «Не гріє сонце на чужині». Саме ця поезія дуже співпадає із сучасними подіями в Україні. Я, нарешті, почув у Харкові свою рідну милою солов'їну мову. На жаль, тут це дуже велика рідкість. Отже, про сьогоднішнє заняття з української мови я можу сказати одне: «Я його не забуду».

Володимир Бодак

Це заняття запам'ятається надовго й залишить приємний спогад у душі. Поезія Шевченка насправді має дуже великий вплив на формування особистості. Коли слухаєш вірші поета, то ніби відпочиваєш душею, забуваєш про всі злободенні проблеми. Уся поезія Шевченка пронизана палкою любов'ю до свого народу, своєї Батьківщини. Кобзар – це не лише талановита людина, а й Людина з великої літери.

Тетяна Проскура

Останній раз я слухав вірші поета в 11 класі, тому для мене це було несподіванкою. Я пригадав багато творів. Деякі з них асоціювалися в мене з приємними миттєвостями в моєму житті або подіями минулого. Мене вразило, як уміло студенти передали настрої поета.

Ігор Ракитянский

У час розпачу, воєнних подій на Донбасі вірші Кобзаря дуже актуальні, бо вони пробуджують почуття власної людської та національної гідності, а також підіймають моральний дух кожного пересічного українця.

Євген Лозовий

Сьогоднішнє заняття пройшло незвично. Ми слухали, затамувавши подих, вірші великого українця – Т.Г. Шевченка. Усі студенти дуже гарно підготувалися, було надзвичайно душевно. Я по-новому відкрила для себе Шевченка, почула багато нових для себе віршів, які обов'язково перечитаю.

Марина Федоркова

Мене радує те, що й сьогодні молодь пам'ятає й вивчає поезію Шевченка. Особливо вразило декламування Олександром Гуляевим поеми «Сон». Мені здалося, що він наскрізно пропустив через себе всі ті почуття від побаченого «у сні» Шевченком та поділився всіма переживаннями з нами.

Валерія Романова

Мені сподобалася така форма проведення заняття з теми «Культура професійного мовлення», оскільки прослуховування справжньої поезії надало мені великого задоволення. Мимоволі розумієш, що тема тяжкої долі українського народу актуальна й сьогодні. Шевченко – справжній майстер слова й пензля. На цьому занятті було поєднано корисне з приємним. Аудиторія сприйняла поетичне слово Шевченка тепло.

Владислав Чупрун

Шевченко – духовний лідер української нації. Завдяки таким урокам читання Шевченківської поезії ми, молоде покоління української нації, маємо змогу духовно розвиватися, вивчати історію нашої країни та народу. З огляду на останні події на сході нашої держави це заняття є дуже актуальним.

Олексій Титаренко

Усі студенти добре підготувалися, вивчили напам'ять вірші Шевченка, які є дуже важливими для нас, адже творчість Шевченка у всі часи була зброєю за визволення України, цілющим джерелом духовності. Тому такі заходи потрібні для того, щоб ми не забували своє коріння та ще більше прониклися історією та долею свого народу й країни.

Максим Сухопара

Найбільше я люблю поезію Шевченка «Садок вишневий коло хати». Переді мною постає справжня українська природа, красива та жива. Тому, коли я слухала цю поезію у виконанні читців, уявляла свою славу Україну.

Алла Матвєєва

Кожен вірш Шевченка пронизаний любов'ю до України, родини, рідного народу. Під час прослуховування віршів у кожного з нас виникало відчуття задоволення й гордості за нашого поета. Ми разом з ним хвилювалися за долю країни, матерів, сестер, братів, подруг... Я вважаю, що кожен з нас повинен знати творчість Шевченка, вшановувати його пам'ять, розповісти про його творчість друзям, родичам, іноземним громадянам. Я дуже задоволена, що в нас було таке незвичайне заняття.

Ганна Яцина

Студенти процитували вірші з великою душевністю, емоціями, витонченістю! Прослухавши вірші, я проникся історією моєї країни та геніальністю митця українського народу.

Іван Сабадир

Я не очікував, що наше заняття відбудеться в такому форматі. Ця несподіванка виявилася приємною. Найбільш у цьому заході мені сподобалося те, що в студентів з'явилася можливість вивчити та розповісти наші національні вірші. Це важливо, оскільки возвеличує національну гордість, особливо в наш час. Вірші є корисними ще й тому, що проблеми, які порушував Шевченко, залишаються актуальними й зараз. Читці декламували ліричні вірші, які створювали приємну атмосферу й розвіювали погані думки.

Антон Шевцов

РУКА ОБ РУКУ С РЕДКИМ ЗАБОЛЕВАНИЕМ

А знаете ли Вы, что самый редкий день календаря, 29 февраля, является Международным днем редких заболеваний?! Лучший символ найти просто невозможно.

Впервые День редких заболеваний отмечали в 2008 году по инициативе Европейской организации по изучению редких болезней EURORDIS. К тому моменту уже было установлено много дат, посвященных борьбе с отдельными недугами (1 декабря – Всемирный день борьбы со

СПИДом, 4 февраля – Всемирный день борьбы против рака и др.), но не существовало дня, привлекающего внимание общественности к людям, которые страдают от редких заболеваний. В этот день, 29 февраля, Европейский парламент провел открытую сессию, специально посвященную обсуждению вопросов, связанных с орфанными болезнями, а в странах Европы и в Канаде провели пресс-конференции и акции по сбору средств для поддержки больных. В 2009 году День редких заболеваний приобрел статус международного, и уже в 2012 году в нем приняли участие представители более 84 стран.

Хотя изначально мероприятие имело исключительно европейский масштаб, постепенно оно приобрело статус глобального события. Даже на современном этапе развития медицины информация и лечение многих заболеваний недостаточны, поэтому цель Международного дня заключается в повышении осведомленности социума о редких болезнях и их влиянии на жизнь людей. Несмотря на разные клинические проявления орфанных

заболеваний, проблемы у большинства больных схожи: это недоступность правильной диагностики и запоздалая постановка диагноза, отсутствие качественной информации, а иногда и научных знаний о заболевании, отсутствие качественной медицинской помощи и трудности в получении лечения и ухода. Целевой аудиторией кампании являются не только семьи больных и медики, но и представители органов власти и правительственных структур, производители лекарственных препаратов, ученые и все, кто может внести весомый вклад в исследование данной проблемы, а также продвижение интересов пациентов и их семей.

Редкие заболевания есть в каждой области медицины, на сегодняшний день выявлено и изучено около 6 тыс. В разных странах определение и перечень орфанных болезней принимаются на государственном уровне, но единого определения не существует, как нет и единого критерия отнесения заболеваний к этой группе. В Европе к редким относят заболевания, имеющие распространенность 1:2000 и реже. В США Акт о редких заболеваниях 2002 года определяет редкими болезни или состояния, затрагивающие менее 200 тыс. людей в стране или примерно 1:1500. В Японии – это болезни, затрагивающие менее 50 тыс. японцев, или около 1:2500. К сожалению, некоторые такие болезни угрожают жизни, а для большинства других не существует эффективного лечения. Сегодня весь научный мир синхронно работает в направлении улучшения качества и продолжительности жизни пациентов.

Люди, которых коснулись редкие болезни, живут среди нас, каждый из больных нуждается в особом внимании и большем участии окружающих. Хочется загадать, чтобы со временем все недуги стали излечимы и любая болезнь была бы редкостью, а здоровье – неиссякаемым богатством человека.

Оля Загора, студентка (III медфакультет)

СУМУЄМО

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВІКТОРА МИХАЙЛОВИЧА ЛУПИРЯ
(1938–2015)

26 березня 2015 року на 78-му році пішов із життя Віктор Михайлович Лупир, професор, доктор медичних наук, академік Української академії національного прогресу та Міжнародної академії інтегративної антропології

В.М. Лупир народився 3 березня 1938 року в смт Славгород, Краснопільського району, Сумської області в сім'ї службовців. Початок його трудової діяльності був типовим для молоді післявоєнного часу – навчання в професійно-технічному училищі, робота на заводі, служба в лавах

Радянської армії, участь в освоєнні цілинних та перелогових земель. І все ж таки доля не обійшла здібного й працелюбного юнака, який з дитинства мріяв отримати професію лікаря. У 1962 р. він стає студентом лікувального факультету Харківського медичного інституту, в славетних стінах якого повною мірою розкривається талант майбутнього вченого-морфолога.

Після успішного закінчення інституту В.М. Лупир вступає до аспірантури на кафедру анатомії людини, яку в той час очолював провідний вчений-анатом сучасності професор Р.Д. Синельников. Під його керівництвом Віктор Михайлович опановує класичний метод макромікроскопічної анатомії, комплекс інших морфологічних методик і в 1971 році захищає кандидатську дисертацію на тему: «Нерви та судини сечоводів людини та деяких тварин». Того ж року він починає працювати асистентом кафедри нормальної анатомії. Одночасно з науковими дослідженнями В.М. Лу-

пир творчо засвоює навчально-методичний досвід кафедри, бере участь у громадському житті інституту, активна діяльність надає йому авторитету та стає помітною в ректораті інституту. Технічний секретар приймальної комісії, відповідальний секретар приймальної комісії, декан підготовчого відділення, проректор з навчальної роботи (1986–1994 рр.) – такий неповний перелік сторінок його трудової біографії.

У 1975 р. Віктора Михайловича обрали доцентом кафедри анатомії, і він з великим натхненням розпочав наукове дослідження, присвячене вивченню особливостей структурної організації нервів печінки людини. Логічним завершенням цієї класичної для харківської анатомічної школи наукової роботи став успішний захист у 1988 р. докторської дисертації на тему: «Макромікроскопічна анатомія та мієлоархітектоніка нервів печінки людини». Професор В.М. Лупир був одним із провідних фахівців України в галузі анатомії людини. Головним напрямком його наукової діяльності стало вивчення особливостей макромікроскопічної анатомії периферичної нервової системи людини на етапах онтогенезу. У цій галузі він створив новий перспективний розділ – експериментальне дослідження стану нервової системи під впливом деяких екзогенних факторів.

В.М. Лупир був педагогом-новатором. Його змістовні лекції завжди мали проблемний характер, з великим інтересом сприймалися студентами та формували у майбутніх лікарів міцні анатомічні основи медичних знань. У серцях і пам'яті колег, викладачів та студентів Віктор Михайлович назавжди залишиться чудовою світлою людиною. Він був прикладом для співробітників стосовно професії, викладання та виховання підростаючого покоління лікарів.

*Ректорат, Профспілкova організація співробітників,
колектив кафедри анатомії людини,
Харківське обласне товариство АГЕ та топографoанатoмів*

ЛИЧНОСТЬ

МНОГОГРАННОСТЬ ЖИЗНИ УЧЕНОГО

21 марта 2015 года исполнилось 95 лет со дня рождения заслуженного деятеля науки и техники Украины, профессора, доктора медицинских наук Юрия Дмитриевича Шульги.

Ю.Д. Шульга, уроженец г. Полтавы, закончил Харьковский медицинский институт в 1941 г. Во время Великой Отечественной войны был командиром госпитального взвода в воздушно-десантной дивизии, награжден орденом Красной Звезды. После окончания войны продолжил медицинское образование в клинической ординатуре ХМИ, защитил кандидатскую и докторскую диссертации, прошел нелегкий путь от ассистента до профессора. В 1960 г. возглавил кафедру пропедевтики внутренних болезней педиатрического и санитарно-гигиенического факультетов ХМИ (в настоящее время кафедра пропедевтики внутренней медицины № 2 и медсестринства).

Юрий Дмитриевич был творческой креативной личностью. Уже в те далекие годы на кафедре внедрялись элементы алгоритмизированного программированного обучения, контроля знаний студентов, основным принципом обучения будущих врачей была самостоятельная работа студентов у постели больного, наблюдение, всестороннее обследование пациента, изучение его психологических личностных особенностей, которые обязательно должны учитываться в диагностическом и лечебном процессах. Лекции профессора Ю.Д. Шульги привлекали слушателей конкретностью, четкими формулировками, образностью, яркими демонстрациями больных, иллюстративностью.

Научные интересы Ю.Д. Шульги отличались многогранностью – кардиология, пульмонология, эндокринология, нефрология. Он стал основателем харьковской нефрологической школы, опубликовал 130 научных работ, в том числе 5 монографий, подготовил 8 докторов и 24 кандидата медицинских наук.

Клинической базой кафедры было 2-е терапевтическое отделение ОКБ, где внедрялись новые методы исследования: пункционная биопсия почек, эхокардиография, реография, радиоизотопные методы и др. В клинике использовались новейшие терапевтические технологии: цитостатики, кортикостероиды, антикоагулянты, бетаадренергические блокаторы, симпатолитики. Обходы больных, клинические разборы, клинко-анатомические конференции были настоящей школой врачебного искусства, профессионального мастерства не только для сотрудников Ю.Д. Шульги, в них принимали участие врачи из различных лечебных учреждений города и области. Внешне сдержанный, требовательный, даже жесткий руководитель, он совершенно преображался во время наших многочисленных поездок на различные медицинские форумы: рядом с нами оказывался настоящий рыцарь, мужчина, готовый всегда прийти на помощь.

Юрий Дмитриевич поража нас, своих учеников и коллег, интеллигентностью, образованностью, логичностью мышления, глубокими знаниями музыки, литературы, живописи. Он приглашал на встречи со студентами своих любимых оперных певцов, писателей, литераторов, увлекался теннисом, горнолыжным, конькобежным и конным спортом.

Мы, его ученики, с благодарностью вспоминаем суровую, нелегкую школу Ученого, Врача, Педагога, школу профессора Ю.Д. Шульги, которую нам выпало счастье пройти в своей жизни. Его любимым поэтом был Борис Пастернак. И эти строчки написаны о нашем Учителе, его учениках и пациентах:

«Жизнь ведь тоже только миг,
Только растворенье
Нас самих во всех других
Как бы им в даренье».

Благодарные ученики

СУМУЄМО

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВСЕВОЛОДА МИКОЛАЙОВИЧА КОЛОМЕНСЬКОГО
(1930–2015)

3 березня 2015 року на 85-му році пішов із життя Всеволод Миколайович Коломенський – відомий вчений, видатний лікар-педіатр, досвідчений педагог і взагалі видатна й талановита людина.

Всеволод Миколайович народився 31 травня 1930 р. у м. Харкові, але його дитинство й шкільні роки пройшли в селі Козіївці Краснокутського району Харківської області, де працював сільським лікарем його батько, заслужений лікар УРСР М.П. Коломенський.

Дитинство Всеволода було опалене Великою Вітчизняною війною. Все життя В.М. Коломенського було пов'язано з Харківським національним медичним університетом, де він пройшов шлях від аспіранта до завідувача кафедри. Протягом 27 років Всеволод Миколайович очолював кафедру пропедевтики дитячих хвороб Харківського державного медичного університету. Поєднання талантів клініциста й педагога, принципівості, виняткова порядність і нескінченна доброта сприяли тому, що дуже багато його учнів до сьогодні працюють у різних кутках нашої країни й за кордоном, очолюють наукові та медичні колективи.

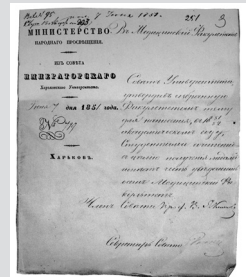
В.М. Коломенський – ветеран праці, відмінник охорони здоров'я, неодноразово був нагороджений грамотами Міністерства охорони здоров'я України.

Яскравий талант Всеволода Миколайовича проявився не тільки в медичній та педагогічній галузях: його чарівний голос студенти пам'ятають не менше, ніж яскраві заняття та лекції. В.М. Коломенський був Лауреатом Національного конкурсу вокалістів, з великим успіхом виступав з вокальними концертами на сцені ХНМУ, Харківського будинку вчених, в оперному театрі, на радіо та телебаченні.

Колектив Харківського національного медичного університету та все медичне товариство міста сумують через втрату Всеволода Миколайовича Коломенського, якого ми назавжди запам'ятаємо як світлу, енергійну та чуйну людину.

Ректорат, Профспілкова організація співробітників,
колектив кафедри пропедевтики педіатрії № 1

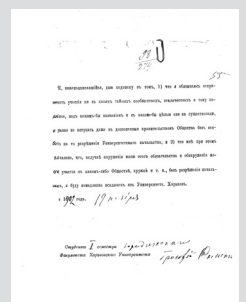
АЛЬМА МАТЕР – 210

Історія
ХНМУ
в документах

Повідомлення про затвердження Радою університету теми для написання студентських творів на 1851/52 ак. р.

Студентський квиток зразка 1904 р.

Зобов'язання студента про не вступ до таємних товариств, 1902 р.

ЗРОБЛЕНО В УКРАЇНІ. ЛІНА КОСТЕНКО

Кожна доба дарує людству геніїв, чії імена навіки вкарбовуються в пам'ять: геніїв, які обертають колесо історії вперед і здатні повести за собою народи.

Україні пощастило на обдарованих людей, завдяки яким жива національна ідея, українська мова та наш народ. Серед світочів української культури Ліна Костенко посідає особливе місце, і сьогодні ми маємо пишатися тим, що є її сучасниками. Полум'яний правдолюбці 19 березня цього року виповнилося 85 років.

Ліна Василівна Костенко народилася 19 березня 1930 р. у м. Ржищеві на Київщині в родині вчителів. У 1936 р. родина переїхала до Києва, де Ліна закінчила школу на Куренівці і

ще школяркою почала відвідувати літературну студію при журналі «Дніпро», який редагував Андрій Малишко. Ці дані біографічної довідки стануть хвилюючими поетичними мотивами, коли авторка згодом розповість у віршах про біженські дороги воєнних років і про «балетну школу» замінованого поля, про якому доводилося ходити, і про перший написаний в окопі вірш.

У 1946 р. опубліковані перші вірші Ліни. Дівчина вступила до Київського педагогічного інституту, але залишила його і поїхала навчатися в Московський літературний інститут, який закінчила 1956 р., а вже наступного року вийшла перша книжка її поезій «Проміння землі». Друга збірка «Вітрила» була опублікована у 1958 р., згодом — збірка «Мандрівки серця» (1961 р.). Збірка «Зоряний інтеграл» (1962 р.) була розсипана ідеологічною цензурою і світу не побачила. Потім поетичному слову Ліни Костенко було оголошено заборону, її твори не виходили окремими виданнями до 1977 р. Твори й навіть саме ім'я авторки зникли зі сторінок періодики. Поетеса писала «в шухляду». Це тоді були написані й «Берестечко», і «Маруся Чурай», і вірші, що склали книжки «Над берегами вічної ріки» та «Неповторність».

У 1963 р. разом із А. Добровольським Ліна Костенко створила сценарій фільму «Перевірте свої годинники». У 1965 р., коли почалися арешти української інтелігенції, Л. Костенко підписувала листи протесту, а коли у Львові судили В'ячеслава Чорновола та його друзів, вона була на процесі. У 1969 р. Осип Зенкевич видав у діаспорі велику збірку «Поезії», до якої увійшли все краще, створене на той час поетесою, зокрема поезії, які поширювалися у «самвидаві» через заборону комуністичною цензурою. Ще одна збірка «Князя гора» була розсипана у 1972 р., що не було дивним, адже звучання поезій було настільки сміливим для того часу, що не можна було навіть уявити, що ці твори могли бути надрукованими. У 1977 р. надрукована збірка Ліни Ко-

стенко «Над берегами вічної ріки», через два роки — роман у віршах «Маруся Чурай», у 1980 р. — збірка «Неповторність», а у 1987 р. — «Сад нетанучих скульптур». За роман у віршах «Маруся Чурай» та збірку «Неповторність» поетеса отримала Державну премію України імені Т.Г. Шевченка. Збірка «Вибране» побачила світ у 1989 р. За книжку «Інкустації», видану італійською мовою, Ліні Костенко у 1994 р. присуджено премію Франческа Петрарки, якою Консорціум венеціанських видавців відзначає твори видатних письменників сучасності. 1998 р. у Торонто Світовий конгрес українців нагородив Ліну Костенко найвищою своєю відзнакою — медаллю Святого Володимира. У 1999 р. був написаний історичний роман у віршах «Берестечко» і окремою брошурою видана лекція «Гуманітарна аура нації, або Дефект головного дзеркала», прочитана 1 вересня 1999 р. в Києво-Могилянській академії. У 2000 р. Ліна Костенко стала першим лауреатом Міжнародної літературно-мистецької премії імені Олени Теліги. Під час Помаранчевої Революції поетеса була довіреною особою лідера опозиції Віктора Ющенка.

Прикметною рисою творчості поетеси є інтелектуалізм — рух, поезія, злети думки, яка осягає великі історичні простори, напружено шукаючи ключі до таємниць буття людини, нації, людства... Пошук цей нерідко пов'язаний з «інтенсивним переживанням культури», а не лише з безпосереднім спогляданням плину життя. Спілкування з великим культурним досвідом людства та його творцями, осмислення парадоксів історії, у школі якої сучасна людина далеко не завжди виглядає розумним учнем, загострюють відчуття дисгармонійності й невлаштованості світу наприкінці ХХ ст., яке в поезії Ліни Костенко постає як вельми драматичний акт у житті людської цивілізації. З подібних відчуттів та висновків виникають апокаліптичні мотиви в її поезії, але кінцева зупинка в цьому прямуванні до нелегких істин нашого драматичного часу — все ж не відчай та безнадія, а гостре жадання краси (досконалості), затишку, людяності, бажання пропекти байдужу свідомість, достукатися до розуму, пробудити людську гідність...

Ліна Костенко — одна з тих, хто не втратив людської гідності в часи випробувань, і її шістнадцятирічне мовчання не виглядало як слабкість чи компроміс з владою, бо свою позицію поетеса завжди виражала прямо і відкрито: її принципівість і прямота настільки лякали й дратували представників влади, що вони з величезним задоволенням у будь-який спосіб примусили б її мовчати. Але Ліна Костенко користувалася такою великою популярністю і любов'ю читачів, що чиновники просто боялись її чіпати.

Ліна Костенко останнім часом мріє писати вірші не з політичним забарвленням, а «малювати птиць срібним олівцем на лляному полотні». Хай же здійсниться її мрія!

*Рубрику ведуть викладачі кафедри української мови, основ психології та педагогіки
О.В. Самолисова, С.А. Унковська*

ФИЛОСОФИЯ ЖИЗНИ

МОИ «ТРИ КИТА»

Я слышу и забываю.
Я вижу и запоминаю.
Я делаю и понимаю.

(Конфуций)

Скоро наступит девятнадцатая весна моей жизни... Время, когда мир открывается мне по-иному. Я взрослею — меньше говорю, больше думаю. Я задаю себе вопросы, над которыми никогда раньше не задумывалась. Правильно ли я живу? Что я сделала полезного и что должна еще сделать?

Моя философия жизни еще полностью не сформировалась, но ее начало постепенно укореняется в моем сознании. Она основывается на «трех китах» — Чести, Терпении и Знаниях.

Честь для меня очень важна. Я понимаю Честь как все самые лучшие качества, которые воспитали во мне родители и учителя с самого детства, — вежливость, честность, благодарность, трудолюбие, сила воли. В первую очередь я стараюсь быть честной

сама с собой, и я хочу прожить жизнь так, чтобы в будущем ни о чем не сожалеть.

Мне не нужно Терпения для ожидания чуда или счастья. Я должна быть терпеливой, чтобы выдержать все трудности жизни и стремиться к новым высотам. Ведь испытания даются только сильным людям. Я верю, что и для меня есть «ветер перемен», который будет добрым и ласковым ко мне.

Честь — мои доспехи, Знания — мое оружие, Терпение — мой внутренний стержень. Я не могу похвалиться блистательным умом или высокими достижениями. Но мне нравится каждый день узнавать что-то новое и применять полученные Знания в жизни. Я считаю, что Знания помогут мне стать более уверенной в себе и независимой от других. Я хочу хорошо делать то, что мне нравится, и приносить пользу не только себе, но и другим людям.

Сейчас я совершаю сотни ошибок, падаю и снова встаю. Иногда бывает больно и стыдно, но те уроки, которые я извлекаю из жизни, лишь сильнее укрепляют мой дух и мою философию жизни.

Нгуен Хоанг Иен, II медицинский факультет

АЛЬМА МАТЕР – 210

Їх імена вписані
в славетну історію вищої
медичної школи Харкова

Дудукалов Олексій Іванович (1838–?) – перший завідувач кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії.

Кузнецов Олександр Харитонович (1838–1910) – завідувач кафедри госпітальної терапії, декан медичного факультету Харківського університету.

Ломиковський Михайло Михайлович (1849–?) – завідувач кафедри лікарської діагностики з пропедевтичною клінікою, декан медичного факультету Харківського університету.

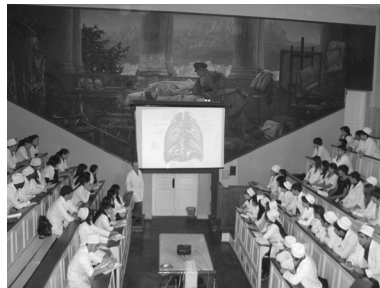
Опенховський Федір Мечиславович (1853–1914) – директор госпітальної терапевтичної клініки, завідувач кафедри факультетської терапії.

ПИСЬМО ИЗДАЛЕКА

Исполнить мечту никогда не поздно

В 1970 году после окончания школы я серьезно задумалась о своей будущей профессии, которая определила бы мой дальнейший жизненный путь. Свой выбор я сделала и хотела поступить в Харьковский медицинский институт, но семейные обстоятельства помешали мне осуществить мечту.

Прошли годы и по моему совету сын в 2010 г. поступил в Харьковский национальный ме-

дицинский университет на стоматологический факультет. В университете мы встретились с деканом V факультета Дмитрием Маракшиным и его заместителями. Нам было приятно оказанное радушие и внимание сотрудников университета.

Мой сын вырос в семье врачей и с удовольствием учился, продолжая медицинскую династию. К сожалению, в 2014 году он попал в больницу в тяжелом состоянии и был прооперирован. Благодаря своим глубоким знаниям и опыту харьковские врачи спасли ему жизнь. Перенесенная операция и восстановительный период отразились на успеваемости сына, но уверена, что он достойно справится с

трудностями, благополучно закончит университет и всю жизнь будет благодарен своей альма матер.

Весной этого года я приехала в Харьков и побывала на лекциях в университете. Огромное спасибо преподавателям, которые откликнулись на мою просьбу. Хочу поблагодарить профессора Анатолия Семеновича Журавлева за интересную подачу материала и исполнение моей юношеской мечты – хоть на несколько часов я все же стала студенткой ХНМУ! Впечатление о лекции напомнило мне слова Льва Толстого: «Если учитель объединяет в себе любовь к делу и к ученикам, он совершенный учитель».

Благодарю за драгоценное время, которое уделил мне профессор А.С. Журавлев, от этой встречи я получила истинное удовольствие и стимул к жизни. Хотелось бы пожелать студентам, чтобы они ценили возможность учиться в престижном университете, уважали своих учителей, читали книги и знали, что самое дорогое в жизни – это время, а оно скоротечно.

От всей души от имени медиков Азербайджана поздравляю коллектив университета с юбилеем и желаю всего наилучшего. Уверена, великий украинский народ достойно и разумно переживет все невзгоды, рано или поздно восторжествует справедливость и в стране воцарится мир и покой. Наша семья пережила тяжести Карабахской войны, мы были беженцами на своей земле, поэтому я знаю точно, что все люди одинаковы: рождаются, умирают, радуются и горюют. Дай Бог нам всем больше любви, только тогда жизнь становится прекрасной.

Напоследок хочу сказать, что Харьков стал для меня родным городом с его заманчивой архитектурой, зимней красотой и человеческой добротой!

Валида Алиева (Азербайджан)

К 70-ЛЕТИЮ ПОБЕДЫ

Торжествующая сила музыки

В годы войны я была студенткой 1-го Харьковского медицинского института, который в то время находился в эвакуации в г. Чкалове (ныне Оренбург). Время было тяжелое. Мы учились, работали, дежурили в госпитале, помогали на сельскохозяйственных работах, а в душе постоянно жила тревога о близких, о судьбе страны.

В Чкалове в то время было много эвакуированных учреждений, среди них театры и Ленинградский симфонический оркестр. И однажды мы с подружкой попали на его концерт.

Исполнялась 9-я симфония Бетховена. Известно, что в ее финале звучат вдохновенные слова оды Шиллера «К радости», которую я знала в подлиннике и очень любила. Надо сказать, что с самого начала Второй мировой войны, с 1939 года, я часто задавала себе вопрос, как мог в такой культурной европейской стране, как Германия, давшей миру великих поэтов и композиторов, зародиться и расцвести гитлеровский фашизм.

Наконец, мы в зале. Музыка захватила нас, она так соответствовала нашему душевному настрою, что, казалось, мы растворились в ней. Вот звучит траурная мелодия, напоминая о страшных жертвах войны. Она навеивает печаль, на глазах невольно появляются слезы. Но все сумрачным, связанное с жестокой борьбой и душевными переживаниями, постепенно уходит, становится очень далеким, а в музыке уже звучат мажорные тона. Она как будто говорит: «Человек должен бороться за общее счастье, за лучшую долю». Эту мысль Бетховен, как никто другой, прекрасно воплотил в музыке своей симфонии. Вступает хор, звучат слова Шиллера из оды «К радости». В них вера в то, что люди завоюют свободу и через страдания придут к радости, к победе. В это только надо верить!

С концерта мы возвращались окрыленные верой, музыка пела в душе, и крепло чувство: «Мы обязательно победим, фашизм будет уничтожен во всем мире!»

Р. Липшиц, профессор кафедры патологической физиологии

МОЯ КОЛЕКЦІЯ

ДЕНЬ ЖІНКИ

У 1975 р. у зв'язку з Міжнародним роком жінок ООН визначила 8 березня Міжнародним жіночим днем.

Таке знайоме, таке весняне свято! Де шукати його початок: в середньовічній німецькій легенді, русі «суфражисток» (феміністок XIX ст.), «марші порожніх каструль», влаштованому ткачихами Нью-Йорка? Або його «хрещеними» по праву вважаються дві німецькі соціалістки?

На основі приватних зібрань вільної листівки представляємо чергову виставку, присвячену жіночому дню. В листівках, люб'язно наданих для виставки вже знайомими вам друзями і колегами: Степаном Шльомичем, Юлією Веретельниковою, Іриною Жук та іншими зримо представлена трансформація ідеологічних символів радянської епохи в образи весни, материнства, любові. Реальне та поступове відображення перетворення жіночого варіанту пролетарської солідарності на День Жінки. Також презентуємо «Альбом поштових листівок СРСР 8 березня: 1950–1990-і» (автор-укладач С.Шльомич, серія «Моя колекція»). Це другий альбом з «колекційної» серії, розпочатої з видання новорічної радянської листівки.

Всіх небайдужих запрошуємо на виставку до Наукової бібліотеки (пр. Леніна 4, корпус «Б», зал е-інформації для науковців), яка триватиме до Великодня.

Наталія Гасва, учений секретар Наукової бібліотеки

Улыбнись!

Не только студенты, но и преподаватели часто обогащают наш мир удивительными фразами, достойными попадания в историю:

1. А сейчас посмотрите на картинку, которую я, к сожалению, стер.
2. Посмотрите на меня: перед вами молекула водорода!
3. Пусть вон тот желтый кубик будет для наглядности синим шариком.
4. Я не могу, когда на меня смотрят 25 глаз!
5. Пропиловый спирт пить нельзя, поэтому его формулу писать не будем.
6. Нарисуем бесконечно малый треугольник. Нет, плохо видно — рисуем побольше.
7. После Павла I на российском престоле женщин больше не было.
8. Возьмете график и крестиками поставите галочки.
9. Я завтра неожиданно дам вам контрольную.
10. Вы мне врете, товарищ студент, но я вам верю.
11. Вы уже достаточно взрослые, чтобы узнать о том, как устроена печень.
12. Я жалею студентов, но на экзамене я сам себя не узнаю, я невменяем!

ВИТАЄМО ПРИЗЕРІВ

Чемпіонат з кікбоксингу!

20–21 березня відбувся чемпіонат Харківської області з кікбоксингу серед вищих навчальних закладів.

У чемпіонаті взяла участь команда ХНМУ, представники якої стали призерами, а саме:

I місце (до 80 кг) посів Ілля Вознюк (II медичний факультет), III місце (до 60 кг) – Сергій Калантаєвський (I медичний факультет). До змагань команду підготував викладач кафедри фізреабілітації, спортивної медицини з курсом фізвиховання та здоров'я С.В. Карлашов.

Творчий конкурс!

З 19 по 23 березня у місті Львові відбувся Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «Golden Lion 2015», учасниками якого стали представники Молодіжного центру ХНМУ.

У конкурсі взяли участь солісти-вокалісти, хореографічні ансамблі та майстри оригінального жанру, загалом понад 50 творчих колективів. Найкращих учасників обирало компетентне журі, до складу якого увійшли знані вітчизняні та іноземні діячі мистецтв, зокрема, народні та заслужені артисти, поети, виконавці, шоу-продюсери тощо.

За результатами конкурсу студентки II медичного факультету стали переможцями у номінації «Вокальне мистецтво» (жанр «Естрадний вокал»), а саме: Гран-прі одержала Марія Юзюк, а лауреатом I ступеня стала Дар'я Скларенко (творчий керівник Ірина Вус).

ЯСКРАВІ БАРВИ ЖИТТЯ

За визначенням ВООЗ, здоров'я – це єдність фізичного, психологічного та соціального благополуччя. Танці, можливо, чи не єдина сфера соціальної активності, яка надає людині змогу поєднати всі ці види благополуччя. За допомогою танців людина набуває *фізичного благополуччя*, адже це прекрасний засіб проти гіподинамії, профілактика серцево-судинних захворювань, що сприяє стабілізації артеріального тиску, координації рухів і тренування опорно-рухового апарату, збільшення фізичної сили й витривалості. Як засіб *психологічного (широсердного) благополуччя* заспокоюють нервову систему, вивільняють негативну енергію й дають заряд бадьорості духу. Танці – це новий рівень духовності людини: здатність бачити світ у строкатій палітрі фарб і радіти життю у всіх його проявах. Крім того, ще й засіб досягнення *соціального благополуччя*: вони дисциплінують люди-

ну, сприяють її організації й успішності в житті; це прекрасний засіб комунікації, передачі інформації, самовираження й самоствердження особистості. Нарешті, танці – це та рідкісна сфера соціальної активності людей, де історично склалася гендерна рівність. Не випадково чоловіки й жінки в танці завжди називалися партнерами.

Відомий вислів на санскриті говорить: «Природа сповнена танцю!». І дійсно, Місяць обертається навколо Землі, а Земля – навколо Сонця, змінюються день і ніч, пори року, відбувається круговорот води в природі, циклічно розвиваються флора й фауна – все це нескінченне коло танцю природи. Філософське бачення цієї картини відкрило людині просту істину: хочеш вижити – підлаштуюся під загальний ритм природи.

Доцент кафедри філософії **Л.О. Гончаренко**

Із приватної колекції співробітника ХНМУ

ЮВІЛЯРИ

У березні свій ювілей святкують: асистент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології **Владислав Олександрович Білопашенцев**, викладач кафедри мовної підготовки іноземних громадян **Наталія Федорівна Дмитрієнко**, ст. лаборант кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики **Світлана Григорівна Івойлова**, провідний фахівець відділу обробки інформації з лікувальної роботи **Галина Вікторівна Кіктенко**, доцент кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії **Наталія Юрївна Кондрусик**, провідний економіст планово-фінансовий відділу **Олександра Федорівна Колесова**, професор кафедри акушерства та гінекології № 1 **Оксана Петрівна Ліпко**, гардеробник господарчого відділу **Віра Вікторівна Міхно**, асистент кафедри акушерства, гінекології та дитячої гінекології **Сергій Володимирович Покришко**, сторож господарчого відділу **Віктор Михайлович Савченко**, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки **Вікторія Іванівна Смирнова**, доцент кафедри внутрішніх та професійних хвороб **Ніна Петрівна Стебліна**, ст. лаборант кафедри педіатрії № 2 **Людмила Іванівна Чуб**.

Шановні ювіляри!

*Прийміть від колективу ХНМУ щирі вітання й побажання
міцного здоров'я, добробуту та стабільності, вірних друзів,
втілення в життя всіх благородних задумів та заповітних мрій!
Нехай у вашій оселі завжди панують любов,
щастя, злагода та сімейне благополуччя!*

«МІС ХНМУ–2015»

ПЕРШІ КРАСУНІ УНІВЕРСИТЕТУ

4 березня на сцені Харківського національного медичного університету відбулося щорічне шоу – конкурс краси «Міс ХНМУ–2015». Напередодні Міжнародного жіночого свята 9 неповторних і талановитих студенток нашого ВНЗ вийшли на сцену, щоб подарувати глядачам незабутні враження і визначити, хто з них гідна носити титул першої красуні університету.

Дівчата підкорили серця усіх присутніх у залі, демонструючи чудові сукні, дефіле та яскраві творчі номери. Глядачі відзначили, що студентки медичного університету приділяють належну увагу як зовнішності, так і саморозвитку. У залі панувала неймовірна атмосфера, складалося враження, що кожна з дівчат добре знає свою справу, хоча це лише їх захоплення!

Звичайно, журі не залишилось байдужим до творчого дійства. Кожна дівчина розкрила свою індивідуальність. Отже, найголовніший титул і корона «Міс ХНМУ–2015» дісталися представниці стоматологічного факультету Олені Скаковській. Другою віце-міс стала Марія Юзюк (II медичний факультет), а першою віце-міс журі визнало Чіку Езеано (VI факультет).

Всі дівчата отримали традиційні дипломи та стрічки учасниць, а також подарунки від партнерів та спонсорів.

М. Шкільнок, В. Шапошнік, II медфакультет

«Медичний університет»
Реєстр. свідоцтво ХК № 2098 – 839 ПР від 05.03. 2014 р.
Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.
Газета виходить один раз на місяць
Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4.
Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60
e-mail: redakt@knmu.kharkov.ua
www.knmu.kharkov.ua

Підписано до друку 27.03.2015. Формат 60 x 90/4.
Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.
Умов. друк. арк. 8. Обл.-вид. арк. 8,5.
Тираж 500 прим. Зам. № 03/26.
Видання підготовлено та надруковано у ТОВ ВПП «Контраст».
61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,
т. (057) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точність викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич
Коректори М. Тарасенко, Є. Рубцова